

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2024 р.

Київ
2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Дацій Олександр Іванович – завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Братусь Анна Анатоліївна – завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Скиба Ганна Іванівна – завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, канд. екон. наук, доц.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 11 від 30.10.24)*

II Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. 594 с.

ISBN 978-617-02-0406-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Литовченко Руслан Іванович

Індекси професійної конкурентоспроможності випускників
закладів вищої освіти: методологічні підходи 314

Лісовий Сергій Миколайович

Управління бізнес-процесами підприємств в умовах цифровізації 317

Лоскоріх Габрієлла Людвиківна, Шебешень Едіна Гейзівна

План BEPS і цифрова економіка: нові виклики для оподаткування 320

Луценко Костянтин Валентинович

Тенденції світового ринку кіберстрахування 323

Любчук Ольга Костянтинівна, Марченко Ірина Федорівна

Інноваційні технології для сталого розвитку туризму і рекреацій
в умовах цифрової трансформації 324

Любчук Ольга Костянтинівна, Машир Ігор Олегович

Фестивальний туризм як інноваційні події заходів:
специфіка управління та розвитку 328

Мазур Юлія Володимирівна, Антоненко Сергій Миколайович

Загрози втрати економічної безпеки підприємства
в сучасних умовах господарювання 330

Майстренко Катерина Миколаївна, Нос Євгеній Михайлович

Соціальний захист населення у контексті реінтеграції
тимчасово окупованих територій 334

Maslii Oleksandra, Galushka Roman

Modern technologies and digital products for state socio-economic
security assessment 337

Маринчук Діана Сергіївна

Підтримка зростання туристичного бізнесу в умовах економічної
нестабільності: нові стратегії та можливості розвитку 339

Матвійчук Богдан Олександрович, Кришталь Галина Олександрівна

Використання інноваційних методів в управлінні
бюджетною установою 342

Манайло Приходько Ласло Васильович

Цифрова трансформація в енергетичній галузі 344

Мегей Сергій Сергійович, Семенець-Орлова Інна Андріївна

Проблеми підвищення ефективності управління персоналом 347

Мельник Анастасія Олександрівна

Використання штучного інтелекту для оптимізації бізнес-процесів
у цифровій економіці 349

Мільонушкін Костянтин Вікторович

Навички персоналу в конкурентному середовищі 351

розвитку місцевих громад регіонального рівня. Організація фестивалів буде сприяти утворенню нових робочих місць, розвитку місцевої інфраструктури та бізнесу.

Література

1. *Гуцол А.* Інновації технології в туризмі: навч. посібник. Северодонецьк: ПП “Поліграф-Сервіс”, 2015. 343 с. <http://m4eg.office.saatec.ge/media/3883/%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97-%D0%B2-%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D1%96.pdf>
2. *Маховка В. М.* Інтерактивні та smart-технології в туризмі. <http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/3196/1/Маховка.pdf>
3. *Мальська М. П., Грицишин А. Т., Білоус С. В., Топорницька М. Я.* Фестивальний туризм: теорія та практика: навч. посіб. Київ : Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 232 с. <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/Malska-Bilous-Hrytsyshyn-Festyvalnyy-turyzm2022-book.pdf>
4. *Феленчак Ю.Б.* Розвиток фестивального туризму як напрям реалізації соціальної доктрини туризму в Україні. *Держава та регіони*. Серія: Економіка та підприємництво. 2019. № 3 (108). С. 193–197. http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2019/3_2019/38.pdf

МАЗУР Юлія Володимирівна

*канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та управління бізнесом
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

АНТОНЕНКО Сергій Миколайович

*магістр кафедри економіки та управління бізнесом
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

ЗАГРОЗИ ВТРАТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В сучасному економічному середовищі існує безліч загроз, які впливають на фінансові інтереси підприємства і у довгостроковому періоді можуть негативно вплинути на рівень його ліквідності, фінансової стійкості, платоспроможності та позначаються на загальному фінансовому стані. Це обумовлює необхідність дослідження сутності понять небезпек і загроз фінансово-економічній безпеці підприємства як основи побудови системи їх попередження та протидії їх виникненню.

Під загрозою розуміється сукупність умов, процесів, факторів, які перешкоджають або потенційно можуть перешкоджати реалізації економічних інтересів підприємств, створюють небезпеку для них.

По суті, загроза втрати фінансово-економічної безпеки підприємства може бути визначена як певна величина збитку, інтегральна величина якого відображає ступінь втрати або зниження фінансового потенціалу за визначений проміжок часу. Розробка і запровадження заходів, спрямованих на запобігання загрозам втрати фінансово-економічної безпеки, припускає аналіз прогнозованого стану підприємства в результаті виконання прийнятих раніше стратегічних для цього підприємства економічних і науково-технічних рішень, загальних тенденцій і процесів щодо попиту на продукцію і послуги, інвестиції та інше.

Управління фінансово-економічною безпекою забезпечується цілеспрямованим впливом на загрози або розробкою заходів превентивного характеру, які дозволяють запобігти їх негативному впливу на вартість та ринкові перспективи розвитку підприємства. Результатом такого впливу виступає нейтралізація і мінімізація загроз втрати економічної безпеки підприємства.

Аналіз наукових праць провідних вчених, які досліджують проблематику економічної безпеки, дозволяє дійти висновку, що стосовної економічної безпеки підприємства загрозу її втрати можна визначити як:

- наявне чи потенційно можливе явище або чинник, який створює небезпеку для реалізації інтересів підприємства [1];
- потенційні або реальні дії фізичних або юридичних осіб, що порушують стан захищеності суб'єкта підприємницької діяльності та здатні призвести до припинення його діяльності, або до фінансових та інших втрат [2];
- можливий негативний наслідок дії факторів зовнішнього середовища і внутрішньої еволюції компанії для її фінансового стану [3];
- стан того чи іншого фактора його зовнішнього або внутрішнього середовища (або їх сукупності), який прямо або трансформуючись, може негативно вплинути на фінансовий стан та (або) фінансові інтереси підприємства, призвести до зниження його фінансової стійкості, або перешкодити його фінансовому розвитку [4];
- реальну або потенційну можливість прояву деструктивного впливу різних чинників на розвиток підприємства, що призводить до певного економічного збитку [3];
- наявне чи потенційно можливе явище або дія, що створює небезпеку для реалізації фінансових інтересів підприємства;
- наявне чи потенційно можливе явище або дія, що створює небезпеку для реалізації фінансових інтересів підприємства та перешкоджає ефективному використанню наявних ресурсів і ринкових можливостей [4].

За результатами проведених досліджень Орлик О. В. обґрунтовує основні ознаки визначення загроз фінансово-економічній безпеці підприємства, зазначаючи, що загроза втрати економічної безпеки [5]:

- найбільшою мірою притаманна діяльності підприємств в умовах ринкової економіки;
- може виникати (проявлятися) в процесі реалізації майже усіх видів фінансових операцій і видів фінансової діяльності підприємства;
- є результатом суперечностей між фінансовими інтересами підприємства та його зовнішнього фінансового середовища, а також між суб'єктами внутрішнього середовища;
- має непостійний характер, оскільки може змінюватися в процесі розвитку підсистеми забезпечення економічної безпеки підприємства;
- має об'єктивний характер, який проявляється незалежно від того, враховується вона суб'єктами забезпечення економічної безпеки чи ні;
- завдає безпосередньо або опосередковано збиток підприємству (приводить до появи упущеної вигоди), внаслідок її негативного впливу.

Поняття “загроза втрати фінансової безпеки підприємства” є більш комплексною категорією порівняно з загрозою фінансовій безпеці, оскільки перешкоджає реалізації не лише фінансових інтересів, але й може призвести до погіршення власне фінансового стану, завдати шкоди фінансовим технологіям і інструментам, ефективному та сталому розвитку фінансової системи підприємства [1]. В типовому випадку можна виділити три ознаки, характерні для загроз фінансовій безпеці підприємницької діяльності, а саме:

- 1) свідомий і корисливий характер;
- 2) спрямованість дій на завдання збитків суб'єкту підприємництва;
- 3) протиправний характер.

Найбільш повною вважаємо класифікацію загроз фінансово-економічній безпеці, запропоновану Орлик О. В. в праці [5], яку узагальнено представимо в табл.

Класифікація загроз втрати економічної безпеки
(узагальнено автором за даними [1–5])

Класифікаційна ознака	Характер та види загроз
1	2
За джерелом виникнення	зовнішні та внутрішні
За об'єктом посягань	загрози фінансовим, матеріальним, інформаційним та трудовим (кадровим) ресурсам
За суб'єктами загроз	загрози з боку кримінальних структур, недобросовісних конкурентів, контрагентів, власних працівників
За можливістю здійснення	реальні та потенційні
За характером впливу	прямі та непрямі
За характером зв'язку	явні та приховані
За характером виникнення	загрози, що виникають за об'єктивних обставин, та загрози, які є наслідком прийняття суб'єктивних рішень

1	2
За періодом впливу	поточні та довготривалі
За рівнем ймовірності настання	загрози з високим, середнім та низьким рівнем реалізації
за розміром ймовірних збитків	загрози з допустимим, критичним та катастрофічним розміром збитків
за рівнем тяжкості наслідків	загрози з високою, значною, середньою та низькою тяжкістю наслідків
за рівнем небезпеки	загрози, що призводять до втрати вартості або прибутку підприємства та переборні в короткостроковому, середньостроковому та довгостроковому періодах, та загрози, що призводять до банкрутства підприємства
за формою збитку	загрози, реалізація яких завдає прямого збитку, та загрози, реалізація яких призведе до упущеної вигоди
за можливістю передбачення	прогнозовані та непрогнозовані загрози
за ступенем прогнозованості	загрози з високим та низьким ступенем прогнозованості
за можливістю попередження	загрози, які можуть бути попереджені, не можуть бути попереджені та частково можуть бути попереджені
за стадіями підприємницької діяльності	загрози на стадії створення підприємства, загрози на стадії функціонування підприємства
за видами діяльності	загрози, що виникають в операційній, фінансовій та інвестиційній діяльності
за характером загроз	загрози виробничого, соціального, законодавчого та економічного характеру
за функціональними складовими	загрози бюджетній, грошовокредитній, банківський, інвестиційній, інноваційній, інформаційній, фондовій, страховій, зовнішньоекономічній складовій фінансової безпеки
за рівнем виникнення	загрози, що виникають і проявляються на макрорівні, мезорівні та мікрорівні

Отже, зважаючи на різноманіття процесів, які протікають на підприємстві, доцільним є дослідження широкого спектру загроз, які впливають на його функціонування. Тому розуміння сутнісних характеристик загроз є надзвичайно важливим.

Загрози, що з'являються з зовнішнього середовища в першу чергу обумовлені об'єктивними процесами: глобалізацією фінансових зв'язків, високою ступеню інтеграції, загострення проблеми обмеженості ресурсів, посилення конкуренції та конфліктів між державами в сфері завоювання світового економічного простору.

Література

1. Іванюта С. Про наслідки широкомасштабної збройної агресії для екологічної безпеки України. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-04/ecosafety-war-22-2.pdf>
2. Мойсеєнко І. П., Марченко О. М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: навч. посіб. Львів, 2011. 380 с.
3. Економічна безпека під час війни: як має бути і що є. URL: <https://hvylya.net/analytics/economics/ekonomichna-bezpeka-pid-chas-vyni-yak-maye-buti-i-shho-ye.html>
4. Іващенко О. В., Четверіков П. М. Система економічної безпеки підприємства. URL: www.sworld.com.ua/konfer28/51.pdf
5. Орлик О. В. Механізм управління фінансово-економічною безпекою підприємства та його основні складові. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2015. Вип. 2 (19). С. 222–232.

МАЙСТРЕНКО Катерина Миколаївна

*канд. наук з держ. упр., доцент кафедри публічного адміністрування
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

НОС Євгеній Михайлович

*здобувач другого рівня вищої освіти,
кафедра національної економіки та публічного управління,
КНЕУ імені Вадима Гетьмана*

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У КОНТЕКСТІ РЕІНТЕГРАЦІЇ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

Реінтеграція населення з тимчасово окупованих територій є одним із найскладніших викликів, що постали перед Україною в умовах повномасштабної війни. Одним із ключових аспектів цього процесу є забезпечення соціального захисту населення, яке постраждало від окупації, бойових дій та вимушеного переселення. Зростання кількості внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), необхідність відновлення соціально-економічної інфраструктури реінтегрованих міст та адаптація законодавчих механізмів створюють нові виклики для системи соціального забезпечення.

Особливого значення набуває забезпечення права громадян на соціальні гарантії, такі як пенсійні виплати, соціальна допомога та доступ до базових послуг. Водночас, існує потреба у формуванні ефективних інструментів реабілітації постраждалих від війни та створенні сприятливих умов для повернення людей у звільнені міста. Не менш важливим є вирішення питань соціальної справедливості та запобігання дискримінації ВПО й мешканців реінтегрованих територій.